

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 120 Lei. Negyed évre — — — 30 Lei.
Fél évre — — — 60 „ Egyes szám ára — — — 2*50 „
Nyilttér soronként 8 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendőek. Kéziratok nem adatk vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Rovás.

Bűn és bűnhődés. Miért terjed a vallástalanság?

Amióta Európa művelt népei egymás legyilkolását, tüzzel-vassal való kiirtását megkezdtek, azóta állandóan látjuk, tapasztaljuk, hogy a Bűn öfensége teljesen magához ragadta a vezető szerepet s szemérmertlenül uralkodik a lelkeken s büntetlenül garázdálkodik. Mintha az emberi Rosszaság ülne diadalt a Jóság felett, mert a bűnösök nagy része — miért, miért nem — büntetlenül, fel-emelt fővel sétál a lehorgasztott fejű jók között, akik néma türelemmel nézték és nézik, hogy a jóba, a nemesbe, az igazságba és a minden vallásokba vetett hit hogyan rendült meg s a nyomában a vallástalanság miként terjed.

A véres háborúk immár 6 év óta szünetelnek, elültek, de azért az emberi lelkekben ma is orgiákat ül a háborus szellem, amely melegágya, éltető talaja lett a bűnnek, a rossznak, az emberietlenségnek, a gyűlölködésnek, az emberi kapzsiságnak.

A pénzvágya, a hirtelen való meggazdagodás vágya sohasem dühöngött úgy, mint a háboru alatt s most, s a valódi emberietlenséget hirdető eszmék sohasem találtak annyira süket fülekre, mint ma.

Egyház, iskola tehetetlenül nézi, hogyan vergődik az emberi jobbjézés, igazság, becsületesség, tudás és vallásosság abban a fertőben, amelybe a háboru, a háborus konjunktúra vitézei, hiénái beletaszították.

A Krisztusi tanok megcsufolva, megtépázva, az emberies törvények lábba taposva vonaglanak s a Ma embere az aranyborju imádásában s körüláncolásában látja életcélját.

Az egyházak, a papság tekintélyét a háboru aláásta s egyrészt a rajtuk kívül álló okok miatt terjed az Istentagadás, a felekezetenküliség, a bűn, az igazságtalanság és materializmus.

A pénzsóvár s pénzért mindenre képes és kapható modern banditák a becsületesség, a gavalléria, a vallásosság áltöltözésében dúvadként járnak közöttünk s ronda lelküknél csak arcukra erőltetett nyájas és jóságot színlelő mosolyuk hamisabb.

A lopások, csalások, zsarolások, igazságtalanságok elkövetői, a bármi uton való meggazdagodás szemérmertlen lovagjai, (hány van ilyen kicsiny városunkban is!) a mások gyengeségeinek, gyámoltalanságainak kihasználói, illegális uton vagyontokat harácsolók sokjai, mások egzisztenciájára törő stréberek, zsiros állásokat (néhányike — s ki ne ismerne az ilyet — 6—10-et sem restel elvállalni, elharácsolni) minden áron megkaparító s mások nyomoruságából tőkét kovácsoló hitvány emberi alakok, előkelőséget mimelő kiviasalt nadrágu stréberek, akik egymás tárogatásában kifáradnak, de köz érdekében — habár vezetői szerepet vindikálnak (s ki is erőszakolják) maguknak — mitsem tesz-

nek, bűnös, meg nem engedett uton szerzett vagyontok, jövedelmek képmutató urai, vagyis az emberi rosszaság képviselői idézték elő a Ma szomorú állapotjait s teremtették meg a bűnhődéstől nem félők, a büntetéstől nem rettegők nagy seregét, amelynek zászlójjára nem emberszeretet, igazság, jog, törvény, Istentételelem, vallásosság, becsületesség, emberiettség van felírva, hanem mindezeknek az ellenkezője.

Ezt a láthatatlan hadsereget kell megsemmisíteni, elpusztítani s kezdeni kell ennek a hadseregnek azon tagjain, akiket naponként látunk s akik közöttünk szabadon járva-keve ma is üzik emberietlen, minden jót és nemest felrugó, de számukra aranyat, pénzt termelő foglalkozásukat.

Vádiratot kell ezek ellen készíteni, bünlisztlájukat összeállítva mindegyiket az illetékes ítélőszék elé kell állítani, hogy ott feleljen cselekedeteiért. Ezen ítélő fórumok alatt nemcsak a szoroson vett igazság- és jogszolgáltatató bíróságot kell érteni, hanem az egyházi, társadalmi s más, feltétlenül becsületességet, korrektséget megkívánó intézmények, egyesületek ítélkező szerveit is, mert ezek ítéletében a közvélemény ítélete is benne foglenni, amely a bűnösöket elsepri onnan, a hová betolakodva önző, emberietlen stréberkedéseikkel a köznek csak kárára voltak s önző céljaik elérésére mitől sem riadtak vissza. Itélkeznünk kell akkor is, amikor megnézzük, hogy a zöld és fehér asztalokhoz kikkel ülünk le s kiket tüntetünk ki barátságunkkal. A becsületes emberek társadalmában — sőt társaságában is — ne legyen helye a vétkeseknek s a „pénz öfensége“ révén ne vindikáljanak maguknak szerepet ott, ahol csak megtűrésük is a becsületes társadalom elleni bűn. Mert elvégre is nem dukál az olyannak polgári tisztelet és becsület, aki csak azért jár közöttünk szabadon, mert az ellene emelt vádak visszavonattak, vagy pedig „bizonyítékok hiányában“ felmentetett.

ó-y.

A katonai igazolványok láttamozása.

A katonai lajstromok pontos nyilvántartása végett, mint eddig is minden esztendőben, úgy az idén is a szászvárosi Cercul de Recrutare a katonai igazolványok (Livretul), továbbá a felmentések láttamozását és az iparosok, specialisták és ezek alkalmazottai lajstromjának ellenőrzését rendelte el.

A láttamozási bizottságok megyénk területén f. hó 15-től november 8-ig bezárólag működnek. A Cercul de Recrutarenál a jelentkezés okt. 15-től november 30-ig eszközölhető.

Ezen láttamozási szemlén megjelenni tartoznak az 1878—1899. évben született hadkötelesek (vagyis 1900—1921. korosztályok.) A jelentkezés a „Livretul“ c. katonai okmányon történik, az iparosok, specialisták és ezek alkalmazottai a foglalkozásukat igazoló okmányokkal. Ezekkel egyidejűleg jelentkezni tar-

toznak mindazon 1900—1922. korosztálybeliek, akik katonai felmentést élveznek, ugyszintén azon 1878—1896. évben született hadkötelesek, akik eddig valamilyen oknál fogva besorozás végett még egyetlenegy Cercul de Recrutarenál sem jelentkeztek. Ezen utóbbiak közül, akik ez alkalommal sem jelentkeznek, be fognak soroztatni és nyomban be lesznek hiva katonai szolgálatra.

Azok, akik bármilyen oknál fogva a saját városukban vagy községükben megtartott láttamozási szemlén nem tudnának megjelenni, jelentkezhetnek a legközelebbi láttamozási központnál, vagy azon Cercul de Recrutarenál, amelynek körletében október 15-től november 30-ig tartózkodik. A jelentkezés is ezen idő alatt történik.

A láttamozás csak a „Livretul“ c. katonai okmányon történik. Azok, akiknek ez nincs meg, a jelentkezési határidőig föltétlenül szerezzék be.

A láttamozással egyidejűleg mindenki kérheti, hogy a „Livretul“ megjelöltessék azon csapattest, ahova mozgósítás esetén be kell vonulnia.

A szászvárosi járásban a láttamozás a következő napokon történik: október hó 24-én Romosz, 25-én Bencenc, 26-án Tordos, 27—28-án Nagydenk, 29-én Lozsád, 30—31-én Berény, november 1-én Vajdej, 2-án Kasztó, 3—4-én Felsővárosviz, 5—8-án Szászváros.

Előfizetési felhívás.

Még csak 1 leu 50 bani volt a napilapok számonkénti ára, amikor a „Szászváros és Vidéke“ előfizetési árát 80 leuban szabta meg. Azóta a napi- és hetilapok a munkabérek, a papiros, a nyomdai kiadások stb. drágulása miatt már többször emelték az áraikat s ma már egy napilap egyes száma 4 leu, egy hetilap évi díja 120—160 leu. A „Szászváros és Vidéke“ előfizetési ára ma is, amikor minden hetilap már egy évvel ezelőtt 100—160 leu volt, 80 leu.

1924. október 1-ével kezdődőleg mi is — akik mindig legutolsók voltunk az emelésben — kénytelenek vagyunk a lap árát felemelni és pedig úgy, hogy:

egész évre	120 leu
fél évre	60 „
negyed évre	30 „

lesz az előfizetési díj. Egyes szám ára 2 leu 50 bani.

A „Szászváros“ és Vidéke 12 évi fennállása óta hiven szolgálja a közérdeket s a megyei, városi ügyeken kívül a napi eseményekről is hűen tájékoztatja az olvasóközönséget. Olcsó hirdetési rovataival pedig nemcsak a

kereskedelemnek, iparnak, hanem magánosok üzleti érdekeit is előmozdítja.

Hisszük és reméljük, hogy a n. é. közönség ezután is segítségünkre lesz abban a munkában, amely a vidéki heti sajtóra hárul s minél többen lépnek előfizetőink sorába.

Szászváros, 1924. szeptember 27.

Tisztelettel:

A „Szászváros és Vidéke”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „Consum” 50 dolláros pályadíja.

Hogyan lehet megszüntetni a pénzkrízist?

A román gazdasági élet legsúlyosabb, sőt válságos voltánál fogva ugyyszólván egyedüli problémája az immár elviselhetetlenné vált pénzhiány. Abban mindenki egyetért, hogy alapos segítséget csak oly külföldi kölcsön nyújthatna, mely a nemzeti valuta árfolyamának csökkenése nélkül tenné lehetővé a bankjegyek szaporítását.

Minthogy azonban a külföldi kölcsön megszerzése eddig nem sikerült, felmerül az a kérdés: mit lehetne tenni az ország jelen helyzetében a pénzválság megszüntetésére.

A „Consum” ennek az óriási fontosságú problémának megoldását elősegítendő, pályadíjat tűz ki egy olyan munka jutalmazására, mely a kérdés megoldására a legmegfelelőbb javaslatot teszi.

A pályadíj 50 dollár. A pályaműveket román, német, francia vagy magyar nyelven lehet benyújtani. A benyújtás határideje 1924. évi november hó 1, mely napig a pályaműveknek a „Consum” kiadóhivatalához (Cluj, Strada Regina Maria 34) név alatt, vagy jelleg levél kíséretében be kell érkezniük.

A pályaművek terjedelme 10 írógépelt félives oldal nem haladhat meg.

A pályadíjat önálló becsü oly munka kaphatja meg, melyet a bizottság érdemesnek fog találni.

A pályaművek elbírálására Simionescu Ch. pénzügyi vezérigazgató, Porutiu Petre egyetemi tanár, Bocsánczy László kolozsvári bankigazgató, Székely János szerkesztő és dr. Laday István min. tan. urakat kérjük fel.

Fenntartjuk a jogot, hogy a pályadíjnyertes művet külön tiszteletdíj nélkül, a többieket pedig nyomtatott ivenként 1000 leu tiszteletdíj mellett a „Consum”-ban közölhessük.

A „Consum” szerkesztősége.

NAPI HIREK.

— **Lelkész-fogadás.** A helybeli reformátusok újonnan megválasztott II-od lelkésze f. hó 9-én érkezett Szászvárosra, amikor is a ref. hívek Bodor János I-ső lelkésszel az élén illő fogadtatásban részesítették. F. hó 12-én vasárnap lesz a tulajdonképeni ünnepélyes beiktatása az új lelkésznek a következő programmal: 1. Október 12-én d. e. fél 10 órakor a presbiterium gyülekezése a kollegiumban, az új lelkész küldöttségi meghívása és 2. a programszerű beigtató istentisztelet megtartása a ref. kollegiumi imateremben, 3. folytatólag hivatal átadás. Közébed a beköszöntő határozott kívánságára nem lesz.

— **Betöltik a városi erdőmesteri állást.** A városi tanács a hirdetett városi erdőmérnöki állásra az egyetlen pályázót, Amlacher Albert okleveles mérnököt terjesztette fel kinevezésre az illetékes miniszteriumhoz. Amlacher mérnök fia Amlacher Albert romoszi nagytudásuevang. lelkésznek s oklevelét

a thurandt-i (Németország) erdészeti akadémián szerezte meg s több évi gyakorlattal bír. Ideje volt, hogy ez a fontos állás végre állandó gazdát kapjon, aki a város több ezer holdas erdősegeit a legmodernebb s leggyümölcsözőbb üzemtervek szerint kezelje.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Heutschy Albert vármegyei jegyzőt Klopotivára községi jegyzőnek nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Demián Áron szászvárosi román gymnáziumi igazgató-tanár a napokban tartotta eljegyzését Moga Marioara urleánnyal Szászvároson.

— **„Ne ellenségeskedjünk.”** Jorga professzor egy idő óta az erdélyi kisebbségek igaz ügyét kezdi tisztán látni, most lapjában, a „Neamul Romanesc”-ban „Ne ellenségeskedjünk” című érdekes cikkében a következőket olvassuk: — Csakis azok, akik azt képzelik, hogy a nemzeteket megteremteni, vagy átfórnálni lehetséges a hivatalok irodáiban, gondolhatják, hogy Nagyromániában szükség van az annak földjén lakó nemzetek gyűlölködésére. A mi tennivalónk más: hogy egymást megismerjük, hogy együtt dolgozzunk és a közös munka sikerénél megszeressük egymást. — Egyik nagy lap (az „Universul”) közölte a napokban, hogy a szászok a Bruckenthal-féle képtár legbecsesebb műalkotását eladták Berlinnek, pedig szó sem volt ilyenről. — Ugyanez a lap a minap azt írta, hogy a marasesti emlékűnap napján a szászok egyik német tábornok kihívó cikkét közzölték s Hindenburg és Ludendorff képét adták le. Tényleg az történt, hogy az oroszok felett nyert győzelem évfordulóján közölte egyik szász lap a nevezett német tábornokok képét. — A magyar sajtó pedig — fejezi be cikkét Jorga — Avram Janku emlékét kifogástalan lovagiassággal ünnepelte meg, pedig az akkor folyt harcok miatt annyi magyar szülő sok keserves könnyet hullatott. Amikor tehát ők így cselekszenek, jogosan kiáltom a mieinknek: Ne ellenségeskedjünk!

— **Esküvő.** Guga Aurél, hondoli gör. keleti lelkész f. hó 5-én tartotta esküvőjét Herța János helybeli cserép- és téglagyáros leányával, Máriával. Ugy az egyházi szertartáson, mint a nászlakomán az ismerősök, jóbarátok nagy számban vettek részt.

C. ZOBEL

Alapítva 1893. **divatkereskedés** Alapítva 1893.
ORÁSTIE—SZÁSZVÁROS.

**Az őszi szezonra való
ruha-,
kosztüm-
és kabát-**

szövetek

nagyrésze megérkezett és
ajánlom a n. é. vevőközön-
ségnek raktárom megtekintését.

Tisztelettel: **ZOBEL C.**
59 2—13 divatkereskedő.

— **Személyi hir.** Dr. Bugner Emil a dévai megyei árvaszék új elnöke f. hó 1-én hivatalát elfoglalta.

— **Kormányterv a román államvasutak villamosítására.** A „Keleti Ujság” írja: Minden olyan ország, mely vizierő fölött rendelkezik, arra törekedni, hogy a vizienergiát a vasutaknál felhasználja. Így különösen Ausztria tett igen sokat, hogy vasutjait a nagy megtakarítással járó villamerőre alakítsa át. Ausztriában ma már valamennyi alpesi vasutat villanyerő hajtja és az ehez szükséges elektromos energiát az alpesi folyók óriási energiája szolgáltatja. Mivel Erdély is igen tekintélyes eddig még kiaknázatlan vizi energia fölött rendelkezik, a román kormány is foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a vasutaknak legalább egy részét elektromos energiával tartsa üzemben és ezért Mrazek tanár elnöke alatt bizottságot küldött ki annak tanulmányozására, hogy mily mértékben lehetne a vizierőt ily célra felhasználni. Sophjon vasuti főmérnököt pedig Svájcba küldték ki, hogy a vizierő berendezéseit ott tanulmányozza.

— **A 37-ik §. F. hó 4-én az agrárreform bizottság Déván Piso Pompelius elnöke alatt gyűlést tartott, amelyen tudomásul vették, hogy a consilierul agricol intézkedni fog, hogy az összes városi erdők — az agrárreform-törvény 37 §-a értelmében — a kincstári erdőgondnokságok kezelésébe menjenek át. Ezek szerint városunk nagyterjedésű erdősegei is a kincstári erdőgondnokság kezelésébe, illetve felügyeletére fognak jutni, miáltal a városi tanács vállairól sok terhet vesznek le. Azt, hogy ez a kezelés-változás hogyan megy végbe s a városi polgárság szerzett jogai (a fertály fákhöz való jusa) miként fognak respektáltatni, nem tudjuk s így — ha a 37 §-t végrehajtják — érthető kíváncsisággal várjuk a fejleményeket.**

— **Déván csatornázás és vízvezeték létesül.** Herbay Ágoston, Déva város agilis polgármestere akciót indított a város csatornázása és a vízvezeték létesítésére. A városi tanács magáévá tette az eszmét s Maksay Áron kolozsvári mérnökökkel és egy céggel már tárgyal eme fontos terv keresztülvitelének módozatairól. Haladó, fejlődő várost ma csatornázás és vízvezeték nélkül elképzelni sem lehet. Érdekes, hogy a fentiek létesítése nem fog terheket róni Déva városára, mert az építő cég 20—25 évi birtoklásáért hajlandó létesíteni s üzemeltetni a csatornázást és vízvezetékét, mely után újra a város tulajdonába jutna minden. Hol vagyunk mi, szászvárosiak ettől?!

— **Adolf bácsi öngyilkos lett.** Sokan ismerték Adolf bácsit, a „Transsylvania” száloda mindenesét, aki régebben a „Korzó” kávéházat bérlő Treuer és Nerhaft vendéglősök szolgálatában állott. A múlt héten a 73 éves ember felakasztotta magát s meghalt. A valaha jobb időket élt öregembert Schwarzenberg Adolfnak hívták s azt mesélték róla, hogy a hajdani monarchia hadseregében tiszt volt és hogy Bécsben előkelő rokonsággal bírt, amely azonban őt már valamelyes dolgokért rég személtette. A mindig szolgálatkész és udvarias Adolf bácsit övező legenda szerint ő egy előkelő osztrák nemes sarja, aki valamikor snájdig katonatiszt volt. Ha ez így volt, akkor szegény Adolf bácsi multja és élete egy kis regény volt, amely után pontot ő sajátkezűleg tett, amikor véget vetett hányatott életének. Sükösd Miklós vendéglős temettette el Adolf bácsit a román. kath. egyház szertartása szerint.

— A kolozsvári piarista templom okt. 15, 16 és 17 napjain felszentelésének 200 fordulóját ünnepli. Az ünnepek keretében a kolozsvári róm. kath. főgimn. volt tanítványai irodalmi matinét és egyetemes találkozózt rendeznek. A volt tanítványok meleg szeretettel kérik iskolatársaikat, hogy az ünnepeken és találkozón résztvenni sziveskedjenek. Résztételüket a róm. kath. főgimn. igazgatóságának Cluj—Kolozsvár jelentsék.

— A magyar iskolák, a magyar színház és a magyar ujság. A bukaresti lapok kiadói elhatározták, hogy az ujságok árait 2 leiről három leire felemelik. Az áremelést többek között azzal indokolják, hogy a kisebbeségi lapok drágábbak, tehát az árusítók inkább azok eladását forszirozzák. A bukaresti lapkiadók nagyon kedvezőnek gondolhatják a kisebbeségi sajtó helyzetét, pedig az erdélyi magyar lapok ezer anyagi nehézséggel küzdenek, mert a magyar olvasóközönség még mindig nem érezte át, hogy ha egészséges gazdasági alapon működő sajtója van, politikai és kulturális jogaiért nagyobb eredménnyel szállhat harcba. Érdekes és szinte érthetetlen, hogy amikor az iskolákat, vagy a színházakat fenyegeti veszély, a magyarság igen helyesen, csaknem ösztönösen tömörül, hogy veszendő intézményeit megmentsse. Amennyire megható és elismerésre méltó ez a ragaszkodás az iskolákhoz és színházhoz, olyan megdöbbentő a magyarság nemtörődömsége a sajtóval szemben. A városi és vidéki közönség abban a tévhitben él, hogy a lapokra nem kell előfizetnie, a lapok megélnék önmagukból, a tömegek támogatása nélkül. Ugyanakkor azonban mindenki a szerkesztőségekhez fordul panaszával és jóleső érzéssel veszi, ha a lap cenzura, sajtópör és betiltás veszélyén át is mellé áll és harcol érdekeiért. A magyar lapok ezt mindig készséggel meg is teszik, mert ez a kötelességük. De ugyanakkor, amikor a lapok a nap minden órájában a bőrüket viszik a vásárra, elvárhatjuk legalább is azt, hogy a magyar közönség támogassa is. Mert mi fog történni, hogyha a gazdasági krízis összezuzza a magyar sajtót? Eddig is több magyar lap szűnt meg Erdélyben, mint amennyit az erdélyi magyarság nemzeti jogaiért folytatott nagy küzdelme elbir.

— Szüreti multság. A helybeli román iparosok mult vasárnap a „Centrál” nagytermében tánccal egybekötött szüreti multságot rendeztek, amely minden tekintetben jól sikerült. A szállófürőkkel feldisített teremben a szállócsősök — s különösen a női csősök — ügyeskedtek s a „szállótolvajokon” szép summát hajtottak be a jótékony célra. A tánc reggelig tartott.

— Panasz a helybeli árvaház növendékei ellen. A helybeli orfelinatulban laza fegyelem uralkodhatik, ha a beérkezett panaszokban foglalt események valóban megtörténtek. Ugyanis az árvaházzal szomszédos kertek tulajdonosai panaszkodnak, hogy a növendékek sok kárt okoznak kertjeikben, amennyiben palánkjait megrongálják, gyümölcsös fáikat dezsmálják s botokkal rongálják. A rendőrség 4 inaskodó árvaházi növendéket már előállított s megbüntetett ilyen kihágásért, de azért üdvös dolog volna, ha az árvaház növendékei fölött szigorubb fegyelmet gyakorolnának, mert még az is megessett, hogy a kerttulajdonost, amikor a rakoncátlankodókat tetten érte, kövekkal, téglákkal dobálták meg. Elvégre az árvaház nem csak eltartja, hanem neveli is a növendékeit. Az illetékesek figyelmébe ajánljuk e sorokat.

ERZSÉBET MOZI a „TRANSYLVANIA”-ban.

Ma vasárnap, okt. hó 12-én
délután 5 és este 8³⁰ órákor

A SEJK

Páratlan kiállítású filmdráma, a „Hindu siremlék” felejthetetlen technikájával.

A főszerepben

Agnés Ayres és Rodolpho Valentino,
amerika legszebb férfija, a jelenkor legkedveltebb moziművésze. Ezenkívül:

Boldogtalan szerelem.

Bourleszk. Smatty a főszerepben.

— Hetvenmillióval tartozik az állam az erdélyi bányamunkásoknak. A „Keleti Ujság” írja: Közel két esztendeje bérkonfliktus volt az állam és az erdélyi állami bányák munkásai között, kiknek fizetését a bányagazgatóság egyoldalul csökkentette. A munkások tiltakozása folytán döntőbíró elé került a kérdés, mely Bals semmitőszéki tanácselnök vezetése alatt 1923. június 1-én kötelezte az államot a jogtalanul levont összegek visszafizetésére, 1923. január 1-től visszamenőleg. Azóta számtalan küldöttség kérelmezte Bukarestben ezeknek az összegeknek kifizetését, míg végre az elmúlt napokban elkészültek a szükséges kimutatások. A pénzügyminiszterium azonban megtagadta a hetvenmillió leura rugó utalványok kifizetését, azzal az indokolással, hogy nincs elég pénze. A munkásság körében ez a válasz nagy izgalmat keltett, mert a megítélt összegekre mindentűt kölcsönöket vettek fel és azokat a hitelezők felmondották.

— Rendelet a munkások kivándorlási ügyében. A belügyminiszterium 43322—24. számú rendeletében megállapítja, hogy sok munkás vándorolt ki, akiknek elhelyezkedése nem volt biztosítva s így Anwersben és Rotterdamban a romániai követséghez fordultak, hogy őket ingyen hazaszállíttassák. A belügyminiszter éppen ezért, hogy ezután ez megakadályoztassék, felhívja az illetékes hatóságoknak a figyelmét arra, hogy csak olyan munkásoknak adjanak utlevelet, akik igazolják, hogy az illető országban, ahová kivándorolni szándékoznak, már elhelyezkedést is nyertek.

— Házépítési statisztika Csehszlovákiában. Az ipartörvény életbeléptetésének napjától, 1921. évi június elseje óta ez év áprilisáig állami támogatással 20091 lakóház épült 38739 lakással. Ezen házak építési költsége 3,250,922,367 koronára rugott, amely összeghez az állam 22.427,300,400 koronával járult. Az államsegélyes házakon kívül az állam saját alkalmazottai részére épített Prágában 141 házat 71 millió költséggel, Poggában hat házcsoportot és egy lakóházat

nőtlen tisztviselőknek 75 millió költséggel, Brűnben 14 házat 18 millió, Troppauban 9 házat 10 millió, Ungváron 7 nagy házat, 35 családi házat és 5 épületet nőtlen tisztviselőknek összesen 15 millió, Liptószentmiklóson 7 épületet 5 millió és Huszton 54 ideiglenes családi házat 8 millió költséggel.

— Mire ébredhetsz szászvárosi polgártárs? A bő esőzések folytán országszerte s — így megyénkben is, sőt városunkban is — sok kár származott. A „Zsilvölgyi Napló” hűen számolt be a petrozsényi vízkárokról, amelyek értéke 10—15 millió leura tehető. Szászvároson is sok kárt csináltak a megáradt patakok vizei. Illetékes helyről, szakértőtől értesültünk, hogy városunk azon részei, amelyek a malomárok jobb partján fekszenek, nagy veszedelemnek lehetnek kitéve. Ugyanis a Bec-patakából lefolytatott malomárok 25 év előtt épített gátja már nem funkcionál s a víz már mellette keres utat. Ha nagy esőzés lesz, megeshetik, hogy a Bec-patak vize mind a malomárokba kerül s akkor előnti a zevojt s belváros felét az összes malmokkal. Hogy mekkora kár támadhat ebből, azt kiszámítani nem leht. Mi kötelességünknek tartjuk erre nemcsak a hatóságok, hanem az érdekelt polgárság figyelmét is felhívni. A malomárkot szabályozó gát állapota, valamint az, hogy a malomárok medre véges-végig kavicsal feltöltődött, a veszélyt magában rejtí. Tenni kell ez ellen, mert ha nem, megeshetik, hogy egy szomorú éjszakán vízben fog uszni városunk nagyrésze s akkor már csak a kárról számolhatunk be. A városi tanács figyelmébe ajánljuk e kérdés rendezését, amely elől „nem szabad” azzal kitérni, hogy „nincs pénz erre.” Elvégre annyiféle adót fizetünk, hogy pénznek erre is kell lennie.

— Bő kukoricatermés a Bánságban. Illetékes gazdasági szakkörök a bánsági kukoricaszüret eredményeként hivatalosan megállapítják, hogy az idei kukoricatermés Kraszósörény megyében 60, a Bánság egyes többi részeiben pedig helyenként 6—100 százalékkal mulja felül a tavalyi termést. A gazdag kukoricatermelés dacára a termelők átlag 700 leues árakat fizettetnek métermázsánként.

— Hirdetési díjak előre fizetendők. A vidéki hetilapok legtöbbjénél már évek óta uzus, hogy — a napilapokhoz hasonlóan — a hirdetési díjakat a hirdetés feladásakor előre szedik be. Miután lapunknál is sok a hátralékos hirdetési díj s annak behajtása, beszédése sok utánjárással, kellemetlenséggel, időpazarlással, költséggel jár, — mi is elhatároztuk, hogy a hirdetési díjak előre fizetessenek. Amikor ezt a hirdetőközönséggel tudatjuk, nem mulaszthatjuk el reámutatni arra, hogy a legolcsóbb hirdetési mód az ujságokban való közlés. Plakátok, körlevelek s külön nyomtatványok ma sok pénzbe kerülnek. Vegyünk egy példát: egy kereskedő v. vállalkozó üzletet nyit s ezt publikálni akarja. 300—500 színlap nagyságu plakát ára circa 400 leu, azt még címezni, bélyeggel ellátni, avagy a falakra felragasztani kell. Az ujság azt jóval olcsóbban, több példányban esz-közli s széles rétegekhez juttatja el a kívánt közleményt. A „Szászváros és Vidéke” a megye minden részébe jár s így a megyei útlemberek — akiknek üzletköre a megye határain tul ugy sem terjed — e lapban való hirdetéssel elérik céljukat. Megjegyezzük, hogy az útlemberek hirdetéseinek megfogalmazásában kereskedelmi szakképzettséggel segédkezünk s útmutatással szolgálunk. Tisztelettel: a Szászváros és Vidéke szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Az elveszett magyar postatakarék-pénztári könyvek pótlása. Az „Ellenzék” írja: Az utódállamok postatakarék-pénztári egyezményével kapcsolatosan, amely a közeli időben ratifikálásra kerül, a bukaresti postai vezérigazgatóság közhírré teszi, hogy az elveszett magyar postatakarék-pénztári könyveket be kell jelenteni a budapesti postatakarék-pénztári igazgatóságnál, ahol azokról másolatot fognak kiállítani. A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat bármely postai hivatalnál meg lehet kapni. A bejelentésnek tartalmaznia kell: 1. Annak a postahivatalnak a helyét és számát, amely a takarékkönyvet kiállította. 2. A betét összegét koronákban és fillérekben. 3. A betéti könyv számát. 4. A károsult nevét és lakhelyét. 5. Az esetleges jeligét. — Ezen bejelentési lapokat sajátkezűleg kell kitölteni és benyújtani a postahivatalokhoz, amelyek azokat a postaigazgatósághoz továbbítják.

Köszönetnyilvánítás.

Ezer hálás köszönet ez uton is Dr. Sváby urnának, aki egy hosszú és halálos betegségből teljesen meggyógyított.

Szászváros, 1924. okt. 10.

Tisztelettel: *Özv. Căproiu Bukurné.*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratosokat vissza nem adunk.

M. J. Dăva. Az ásatások eredményeire itt is sokan kíváncsiak s így legközelebb egy 8–10 tagú társaság ki fog oda járni, Sorait várjuk.

Előfizető. Utánna néztünk, nem aktuális. A jövő hó elején. Sorsjegyeiről később.

Dr. Sz. Az ígért sorokat várjuk.

Kereskedő. Az ügy szárait most bogozzák ki. A bakancsok száma elég tekintélyes s így egy pár évre van kilátás. Katonaiügyben tett kérdezősködésére kimerítő választ adunk lapunk más helyén leadott közleményünkben.

Kiadóhivatali üzenet.

Sz. I. Keoskemét. Multkori üzenetünk téves. A beküldött 100 lei előfizetési díjból július-aug.-szept. hóra előfiz. díjban 20 lei, bélyegköltségben 13 lei, összesen 33 lei; okt.-nov.-dec. hóra előfiz. díjban 30 lei, bélyegköltségben 26 lei, összesen 56 lei, tehát mindösszesen 89 lei könyveltetett el, a fennmaradt 11 lei pedig 1925. év I-ső negyedére vitetett át.

B. B. Algyógy. A beküldött 20 lei előfizetési díjat köszönettel nyugtázzuk. A negyedévi előfizetési díj azonban 30 lei, tehát kérjük az elmaradt 10 lei beküldését is.

Eladó butorok: író-, ebédlőasztal, sodronyos ágy, éjjeli-, ruhaszekrények, garniz, falióra stb. Bővebbet Malom-utca 6. sz. alatt (a postával szemben). 67 1–2

Eladó ház. Szászvároson a Berényi-utcában eladó egy ház. Ugyiszintén eladó 1 és fél hold prima szántóföld. Értekezhetni Rápolthy Bélával Szászváros, Főtér. 65 2–2

ILIE G. LACKNER

Craiova, (Bul. Carol I—43.)

Sec. Birou Alimente și cereale.

Ajánl: Buzát, tengerit, zabot, babot, lisztet, korpát stb. waggontételekben prompt szállít.

Nyomdász-tanonc

azonnali belépéssel felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

NYOMTATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1924.

Tanítónőképzőt és konzervatoriumot végzett nő zongora magán-órákat adna, ha elég növendék jelentkezik, beszél románul és németül is. Jelentkezni lehet a magyar könyvkereskedésben. 56 3–3

Őszi ültetésre különféle diszcserjék, élő virágtövek, cserepes diszvirágok, nagyszemű ribizlitők, fehér gipszkövek virágágyakhoz és egy 3 hónapos farkaskutya eladók. — Dr. Dózsa Józsefné. 63 2–2

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a

Scherg Vilmos és Társa

brassói szövetség készítményeinek egyedárusítását átvettük. Ami az árakat és minőséget illeti, ezen áruk konkurrenciája nélküliek. Szíves pártfogást kérve, maradtunk tisztelettel

DÖRNER & LEWITZKY.

Egy jó házból való fiú tanulónak fölvétetik. 60 2–13

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csak a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 12 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéke”-t

Előfizetési ára: egész évre 120, félévre 60, negyed évre 30 leu. Hirdetési olcsók!

Löwy Sándor versenyáruháza Petroșeni-ben.

Van szerencsém a nagyérdemű vevőközönséget tisztelettel értesíteni, hogy külföldi utamról hazaérkezve, **gyönyörű női-kabát modelleket hoztam Bécsből.**

Ugyiszintén óriási választékban férfi-ruhákat, bőrkabátokat, raglánokat, bundákat.

Tekintettel arra, hogy igen nagy választékkal rendelkezem mindezen cikkekből, **igy fölösleges óriási költségekkel nagyobb városokat fölkeresni,** mert nálam sokkal olcsóbban és kiadás nélkül a legszebb ruhadarabok kaphatók.

Óriási választékom van továbbá szövetek, flanelok, vásznakban, mérsékelt árakon.

Kérem nagyérdemű vevőimet, mielőtt bevásárlásait eszközölné, nálam föltétlen meggyőződni versenyképességemről.

Kiváló tisztelettel:

152 38—

Löwy Sándor Versenyáruháza Petroșeni.